

การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

**Evaluation of the Independent Career Promotion and Income Earning
While Studying Project for Junior High School Students at Bansunyoong
School, under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area
Office 1**

สุพัตรา หนูทองอินทร์, ธนัฐชา รัตนพันธ์, นพรัตน์ ชัยเรือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Supattra Nootong In, Thanatcha Rattanaphant, Nopparat Chairueng
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand
E-mail: supatrabobo745@gmail.com

Received: 01 December 2024; Revised: 05 December 2024; Accepted 12 December 2024
© The Author(s) 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ประยุกต์ใช้รูปแบบ CSE Model มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระบบ การวางแผน การดำเนินงาน การปรับปรุง และเพื่อประเมินผลการยอมรับโครงการ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้ดำเนินงานโครงการ 2 คน ครูประจำชั้น 3 คน นักเรียน 41 คน และ ผู้ปกครอง 38 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยประชากร ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการประเมินระบบโครงการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2. ผลการประเมินการวางแผนโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและเนื้อหากิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3. ผลการประเมินการดำเนินงานโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4. ผลการประเมินการปรับปรุงโครงการ พบว่า จุดด้อย คือ มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ส่วนแนวทางการพัฒนา คือ ควรวางแผนการขยายระยะเวลาจัดอบรมเพิ่มมากขึ้น ควรหารือร่วมกันเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และควรสร้างโอกาส ให้ชุมชน ได้ทดลอง ซิม/ใช้ พร้อมทั้งให้ คำติชม เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 5. ผลการประเมินการยอมรับโครงการ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรม ชยันตั้งใจ เพียรพยายาม ทำหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมาย อย่างไม่ทอดทิ้งและตั้งใจทำอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คำสำคัญ : ประเมินโครงการ, CSE Model, ทักษะอาชีพ

Abstract

This research applied the CSE Model to evaluate the system, planning, implementation, improvement, and acceptance of the project. The participants included one school administrator, two project coordinators, three homeroom teachers, 41 students, and 38 parents, selected through purposive sampling. The instruments used were questionnaires and interview guides, and data analysis involved percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The findings revealed that the overall evaluation of the project system, planning, and implementation was rated at a high level. The general condition of the project received the highest mean score in system assessment, while curriculum and activity content ranked highest in planning. Similarly, the assessment and evaluation process scored highest in implementation. Weaknesses identified included time constraints and insufficient materials and equipment for activities. Suggested improvements included extending the training period, discussing budget allocation and procurement, and creating opportunities for the community to sample or provide feedback on products to enhance quality. The overall acceptance of the project also received the highest average score, with students demonstrating outstanding diligence, perseverance, and commitment to tasks assigned during the training.

Keywords: project evaluation, CSE model, vocational skills

1. บทนำ

ปัจจุบันโลกเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมเกิดขึ้น อย่างมากมาย ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคม เช่นเดียวกับการศึกษาที่เปลี่ยนแปลง จากอดีตไปอย่างมาก บุคคลที่มีความรู้ มีทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ในสังคมได้ จึงจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบุคคลให้มีความรู้ มีทักษะ ดังกล่าว เสริมสร้างความคิด กระบวนการเรียนรู้สำหรับชีวิต พัฒนาศักยภาพของบุคคลให้สามารถเอาตัวรอดในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในช่วงวัยเรียนไว้ว่าควรปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งทักษะอาชีพเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ตามในศตวรรษที่ 21 โดยหลักการของทักษะอาชีพจะมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถวิเคราะห์ตนเองได้ เลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง พินิจวิเคราะห์อาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของบุคคล สิ่งแวดล้อม ค่านิยมและภูมิหลังของบุคคลได้ ดังนั้นหากบุคคลมีทักษะอาชีพที่เหมาะสม ย่อมมีความพึงพอใจ มีความมั่นคงและประสบความสำเร็จในการดำรงชีพในอนาคต (เพ็ญนภา กุลนภาดล, 2562)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอาชีพ สู่การดำเนินงานทำมาจัดทำแผนงานและโครงการซึ่งมีเป้าหมายสูงสุด ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอาชีพสู่การดำเนินงาน เกิดผลเป็นรูปธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะด้านอาชีพ สามารถวางแผนอาชีพในอนาคตที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นสังคมและประเทศชาติต่อไป ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเน้น

ความสำคัญ ทั้งความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีสุข เพราะอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อเลี้ยงชีพของตนเองและครอบครัว อาชีพก่อให้เกิดสินค้าและบริการ ที่สนองต่อความต้องการของผู้บริโภคทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีพและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจากความสำคัญของทักษะอาชีพ และนโยบายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ จึงต้องมีการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ โดยมีเป้าหมาย ที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่าการศึกษาด้านอาชีพตามความต้องการ ความถนัด ความสนใจของนักเรียน อีกทั้งทักษะ คุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนานักเรียนนั้น ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่คุณภาพที่ต้องการ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ใช้จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วัยของนักเรียน ต้องให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติ เน้นการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ส่งผลให้โครงการส่งเสริมส่งเสริมทักษะอาชีพ สร้างรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน นับว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่ลดปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2560)

โรงเรียนบ้านสันยุง เป็นโรงเรียนขยายโอกาส ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย เป็นสังคมชนบทมีอาชีพเกษตรกรรม อาชีพรับจ้าง จึงเป็นสาเหตุให้ชาวบ้านมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย โรงเรียนมีความตระหนักดีว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด คุณธรรมของเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ นอกจากนี้การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่การประกอบอาชีพ การมีรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานและการพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด อย่างไรก็ตามปัญหาความยากจนยังเป็นอุปสรรคที่ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งขาดโอกาสทางการศึกษา ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันหรือไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เสริมสร้างทักษะ มองหาความถนัดที่จะพัฒนาเป็นอาชีพต่อไปในอนาคต จากเหตุผลดังกล่าว โรงเรียนจึงจัดโครงการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะอาชีพ สร้างรายได้ระหว่างเรียนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว และได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้ด้านวิชาชีพติดตัวไปเมื่อจบการศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ โดยโรงเรียนบ้านสันยุงได้ร่วมโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพ สร้างรายได้ระหว่างเรียนกับวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านสันยุง กิจกรรมในโครงการมี 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) การทำขนม 2) การเลี้ยงปลาในบ่อดิน 3) การเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ (ฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านสันยุง, 2565)

จากการศึกษารายงานสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านสันยุง พบว่า มีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กับนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง หากแต่ขาดการประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นระบบ ผู้ประเมินในฐานะครูผู้รับผิดชอบโครงการ เห็นความสำคัญถึงประเด็นปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการเพื่อทราบถึงสภาพปัญหา ปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของโครงการ กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินโครงการมีลักษณะอย่างไร เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ผู้ประเมินได้มีการวางแผนการดำเนินงาน โดยการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสม โดยเลือกใช้รูปแบบการประเมินแบบ CSE ของอัลคิน มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยอัลคินแบ่งขั้นตอนการประเมินออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ การประเมินระบบโครงการ ประเมินการวางแผนโครงการ ประเมินผลการ

ดำเนินโครงการ ประเมินการปรับปรุงโครงการ และการประเมินการยอมรับโครงการ ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง มีความชัดเจน รัดกุม เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจคุณค่า คุณประโยชน์ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการปรับปรุง ปรับเปลี่ยน พัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินระบบของโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อประเมินการวางแผนของโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อประเมินการดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
4. เพื่อประเมินการปรับปรุงของโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
5. เพื่อประเมินการยอมรับของโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพ สร้างรายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยใช้รูปแบบการประเมิน "CSE" (Center for the study of Evaluation Approach) ของ อัลคิน (Alkin, 1969) ซึ่งเป็นการประเมิน 5 ด้าน คือ การประเมินระบบโครงการ การประเมินการวางแผนโครงการ การประเมินในการดำเนินโครงการ การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ และการประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนบ้านสันยุง จำนวน 3 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 41 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 38 คน โดยมีประชากรรวมทั้งหมด 85 คน แบ่งออกเป็น ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณและผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูประจำชั้น จำนวน 3 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 41 คน ประกอบด้วย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 21 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 38 คน รวมทั้งหมด จำนวน 85 คนที่ได้มา

จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น จำนวน 3 คน หัวหน้าห้อง จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ประกอบด้วย แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปิด (Close Ended Question) ประเภทแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับมาตราส่วน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และ แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open Ended) ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม มีจำนวน 5 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 เป็นเครื่องมือ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นการดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง ด้านการประเมินระบบโครงการ และ การประเมินการวางแผนโครงการ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 เป็นเครื่องมือ สำหรับครูผู้รับผิดชอบโครงการ ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง ด้านการประเมินระบบโครงการ การประเมินการวางแผนโครงการ และ การประเมินการดำเนินโครงการ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 เป็นเครื่องมือ สำหรับครูประจำชั้น ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง ด้านการประเมินการวางแผนโครงการ และ การประเมินการดำเนินโครงการ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 4 เป็นเครื่องมือสำหรับผู้ปกครองนักเรียน ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง ด้านการประเมินการยอมรับโครงการ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 5 เป็นเครื่องมือ สำหรับนักเรียน ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง ด้านการประเมินการยอมรับโครงการ

3.3.2. แบบสัมภาษณ์ เพื่อประเมินการปรับปรุงโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันยุง จากผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารสถานศึกษาบ้านสันตยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้ให้ข้อมูลเพื่อตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในแต่ละข้อคำถามให้ได้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์

4. จัดทำสมุดคู่มือลงรหัสข้อมูลและทำการลงรหัสข้อมูลที่ได้รับ (Coding) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ และนำมาสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ ดังนี้ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละและค่าความถี่

1.2 ความสอดคล้อง ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย การแปลความหมายเฉลี่ย ผู้ศึกษาเลือกใช้วิธีการของ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

จากเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังกล่าวข้างต้น ต้องมีผลการวิจัยในแต่ละด้าน ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่า ผ่านเกณฑ์การตัดสิน

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ด้านการประเมินการปรับปรุงโครงการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ จะสรุปความคิดเห็น แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการประเมินสภาพทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และ ครูประจำชั้น โรงเรียนบ้านสันตยง จำนวน 6 คน พบว่า มีอายุการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-20 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ 21-30 ปี จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 31-40 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 โดย ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา ระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ผลการประเมินสภาพทั่วไปของนักเรียนในโครงการ จำนวน 41 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 และ เพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 โดยส่วนใหญ่ กำลังศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 และระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวนชั้นละ 10 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 24.39

ผลการประเมินสภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 38 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 76.32 และ เพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.68 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 46-55 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84 รองลงมา มีช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 มีช่วงอายุ 36-45 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 26.32 และ มีช่วงอายุ 25-35 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินระบบโครงการ

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา คือ ด้านการประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับมาก โดยแยกออกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านสภาพทั่วไปของโครงการ พบว่า ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ เป้าหมายและระยะเวลาดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ด้านการประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โครงการ ฯ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ โครงการฯ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ โครงการฯ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนและแบ่งเบาภาระให้แก่ครอบครัว อยู่ในระดับมาก

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินการวางแผนโครงการ

พบว่า ด้านหลักสูตรและเนื้อหากิจกรรม มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ โดยแยกออกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตรและเนื้อหากิจกรรม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เนื้อหาสาระในการจัดอบรมมีความเหมาะสมกับนักเรียนในโครงการ สามารถพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่ นักเรียนได้จริง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ หลักสูตรมีความทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ การเรียงลำดับหัวข้อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเหมาะสม

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานที่จัดโครงการมีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนจนเกินไป เหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานที่จัดโครงการฝึกอบรมมีความสะอาด ส่งผลดีต่อการฝึกอบรม/การจัดกิจกรรม และ บรรยากาศภายในของสถานศึกษา เอื้อต่อการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ สถานที่จัดโครงการมีการจัดรูปแบบการอบรม จัดวางโต๊ะ เก้าอี้ได้เหมาะสม

ด้านบุคลากร พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ทุ่มเทอย่างเต็มศักยภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในโครงการ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ครูมีความเข้าใจใน วัตถุประสงค์ เป้าหมายความคาดหวัง ของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินน้อยที่สุด คือ จำนวนครูผู้สอนมีเพียงพอสำหรับการจัดให้สอนในโครงการ

ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการสร้างสื่อการเรียนรู้ขึ้นมาเองเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมโดยประสานความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด รองลงมาคือ วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนมีคุณภาพ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียนในโครงการ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินน้อยที่สุด คือ จำนวน วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ มีความเพียงพอสำหรับครูและนักเรียนในโครงการ

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินด้านการดำเนินงานโครงการ

พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านความเหมาะสมของโครงการ ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของครู ในการวางแผนการดำเนินโครงการ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โครงการ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบเมื่อมีข้อมูลเพิ่มเติม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการประเมินน้อยที่สุด คือ มีการนำผลจากการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง

ด้านความเหมาะสมของโครงการ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการใช้กิจกรรม และสื่อการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียนใน

โครงการ อยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการประเมินน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการอบรมตามหลักสูตรมีความเหมาะสมกับระยะเวลา และ วัน เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความยุติธรรม ความเป็นธรรมในการประเมินให้คะแนนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์ในการให้คะแนน การตัดสินผลการเรียนให้นักเรียนทุกคนได้รับทราบอย่างชัดเจน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการประเมินน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย ทันสมัยต่อบริบทเหตุการณ์ สังคมปัจจุบัน

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินการปรับปรุงของโครงการ

จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึง จุดเด่น จุดด้อย ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต จนสามารถพัฒนานักเรียนให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม และสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่นักเรียนได้ในอนาคต ซึ่งสามารถแยกตามประเด็น ได้ดังนี้

1. จุดเด่น คือ นักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมโครงการนี้มีความตั้งใจ มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ครู/วิทยากรเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจมีความรู้ มีเทคนิคที่ดี ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างง่ายดาย ทำให้นักเรียนมีหลักปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะอาชีพที่ถูกต้อง โดยเริ่มจากการนำของใกล้ตัวมาพัฒนา สร้างสรรค์จนเป็นชิ้นงานที่มีมูลค่าได้ ตลอดจนโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นภาคีเครือข่ายร่วมกันจัดโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ที่มีความครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดผลดี ทำให้นักเรียนสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ด้วยการรวมกลุ่มกันเพื่อศึกษาเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ พัฒนาทักษะอาชีพจนสามารถสร้างสรรค์เป็นชิ้นงานที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ของนักเรียนสามารถจัดจำหน่ายในท้องตลาดได้จริง ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียน ในการค้นหาอาชีพที่สนใจ เพื่อเลือกสาขาเรียนได้ตรงกับอาชีพในฝันได้อีกด้วย

2. จุดด้อย คือ มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ส่งผลให้การให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพ ยังไม่ครบทุกหมวดความรู้ ทั้ง 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หัตถกรรม คหกรรม อุตสาหกรรม และยังไม่มีลงรายละเอียดได้ครบทั้งหมด นอกจากนี้ ครูไม่ค่อยได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้ได้พัฒนาความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำสื่อที่นำมาใช้ประกอบการอบรม ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ บางกิจกรรม มีความสับสน ย้อนไปมา ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสับสนต่อเนื้อหาวิชาที่ได้รับจากการถ่ายทอดความรู้จากครู

3. ประโยชน์จากการจัดโครงการ พบว่า โครงการนี้ก่อให้เกิดผลดีกับนักเรียนและสถานศึกษา เนื่องจากช่วยส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการสร้างสรรค์ชิ้นงานภูมิปัญญา ตลอดจนนักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน ไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครอบครัว ได้อย่าง

เหมาะสม อีกทั้งโรงเรียนสามารถสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะอาชีพ ให้แก่นักเรียนได้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น สามารถเพิ่ม ช่องทางการพัฒนาฝีมือ สำหรับสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยเหลือชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมากมาย นอกจากนี้ นักเรียนสามารถออกแบบชิ้นงาน สร้างสรรค์ชิ้นงานได้อย่างประณีต สวยงาม มีความตระหนักในความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบต่อตนเองได้ดียิ่งขึ้น และสามารถสร้าง ภาวะผู้นำที่ดีให้แก่สถานศึกษาจนได้รับการยอมรับจากภายนอกอย่างต่อเนื่อง

4. ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานโครงการ คือ สถานที่สำหรับการฝึกอบรม มีความคับแคบ ไม่รองรับในบางกิจกรรมที่ต้องใช้พื้นที่กว้าง วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ชำรุด เสียหายเนื่องจากใช้มาเป็นระยะเวลานานแล้ว ทำให้ไม่มีความพร้อมสำหรับใช้ในการฝึกอบรม ขาดสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัย ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากโรงเรียนไม่มี อุปกรณ์รองรับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อีกทั้งครู/วิทยากร มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม และถ่ายทอดความรู้ได้ทุกหัวข้อตามโครงสร้างหลักสูตรอบรมของโครงการ

5. แนวทางการพัฒนาโครงการ คือ ควรดำเนินการจัดทำโครงการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ของแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายในโรงเรียน เพื่อฝึกความรับผิดชอบต่อให้นักเรียน ควรส่งเสริม ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับ ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนา ออกแบบสร้างชิ้นงานที่มีความสวยงาม สอดคล้องตามความต้องการของท้องตลาด ตลอดจนควรเปิดโอกาส สร้างโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองได้สนับสนุนสินค้าจากนักเรียน โดยการซื้อ ทดลอง ชิม/ใช้ พร้อมทั้งให้ คำติชม เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และ ครูควร ฝึกฝน ให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลาทุกครั้ง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ แสดงความสามารถอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความภูมิใจให้แก่ นักเรียน และควรนำนักเรียนเข้าร่วม กิจกรรม ฝึกทักษะปฏิบัติด้านการประกอบอาชีพ อย่างต่อเนื่อง

1.6 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการยอมรับโครงการ

พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรม ชยันตั้งใจ เพียรพยายาม ทำหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมาย อย่างไม่ทอดทิ้ง ตั้งใจทำอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการทักษะอาชีพอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผล การประเมินการประเมินน้อยที่สุด คือ นักเรียนที่เข้าฝึกอบรมสามารถนำทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้จน ก่อให้เกิดรายได้เสริมให้แก่ตนเอง

5. อภิปรายผล

การศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนบ้าน สันยูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบ การประเมิน ตามรูปแบบ CSE ของอัลคิน (Alkin, 1969) เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมิน ซึ่งสามารถนำมา อภิปรายผลการประเมินเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินระบบโครงการ จากผู้บริหาร และ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ โครงการนี้มีสภาพการดำเนินงาน บริบททั่วไปของโครงการ รูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งตรงตามความต้องการของผู้บริหารและครูอย่างชัดเจน นอกจากนี้มีการวางแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องตาม ตามนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 และเป็นไปตามความต้องการของ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลภัทร์ ศรีวาลัย (2561) ที่ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ (English Program) ของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CSE ของ อัลคิน (Alkin) ซึ่งผลการประเมินระบบโครงการจากผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินโครงการ พบว่า ด้านการประเมินเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโครงการมีความเหมาะสมในระดับมากส่วนด้านการประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดซึ่งผลการประเมินระบบโครงการในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สรุปว่าผลการประเมินระบบโครงการผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินการวางแผนโครงการ พบว่า จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และ ครูประจำชั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและเนื้อหากิจกรรม มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรอบรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนได้ร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ตลอดจนโรงเรียนเปิดโอกาส ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีพระยะสั้นอยู่เสมอ ตลอดจน ครู และบุคลากรทุกคนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการพัฒนาทักษะอาชีพอย่างเต็มที่ อีกทั้งความรู้เรื่องทักษะการประกอบอาชีพเป็นสิ่งที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านนี้อยู่แล้ว ส่งผลให้หลักสูตรและเนื้อหากิจกรรมที่ออกมา ตรงตามความต้องการจริง ๆ ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์ (2558) ที่ได้ประเมินโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพ โดยใช้รูปแบบของอัลคิน ผลการประเมินพบว่า ขั้นตอนการจัดเตรียมโปรแกรม พบว่า บุคลากร สถานที่ เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณมีความเหมาะสมหรือเพียงพออยู่ ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งแตกต่างจาก งานวิจัยของ วาราดรี วนาภาบุศ (2563) ที่ได้ประเมินโครงการการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนแสงชูทิศ โดยประยุกต์แนวคิดการประเมินแบบร่วมมือ ผลการประเมิน พบว่า บุคลากรทุกฝ่าย งบประมาณมีความพร้อม เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ที่มีความเพียงพอ ด้านการดำเนินงาน พบว่า มีการคัดเลือกสถานประกอบการที่ครบถ้วนตรงตามแผนการคัดเลือก และการจัดนักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์มีความเหมาะสมตามเกณฑ์ สถานที่และเนื้อหาการบรรยายมีความเหมาะสม การนิเทศของครู

นิเทศก์เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด การประสานงานกับพี่เลี้ยงไม่พบปัญหา ได้รับความร่วมมือในการแจ้งความประพฤติของนักเรียน

3. ผลการประเมินด้านการดำเนินงานโครงการ จากครูผู้รับผิดชอบโครงการ และ ครูประจำชั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ให้ความสำคัญกับการวัดผล ประเมินผลนักเรียนที่เป็นระบบ จึงร่วมมือกันออกแบบเครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่มีคุณภาพ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ มีการหาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและมีการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้งานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิรติ พรหมนรา (2564) ที่ได้ประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินแบบทดสอบด้านทักษะอาชีพทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และการนำแนวทางทฤษฎีของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมมีนักเรียนได้คะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม ความพึงพอใจต่อโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งควรดำเนินการโครงการนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการประเมินการปรับปรุงโครงการ จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า จุดด้อยของโครงการ คือ มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ส่งผลให้การให้ความรู้ไม่ครบทุกสาขาวิชา ไม่สามารถอธิบายเนื้อหาสาระได้อย่างครบถ้วน ตลอดจน พบว่า ขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ที่ความหลากหลาย เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ส่งผลให้ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ส่วนแนวทางการพัฒนาโครงการที่ควรดำเนินการ คือ ควรวางแผนในการขยายระยะเวลาในการจัดอบรมเพิ่มมากขึ้น เพื่อสามารถพัฒนานักเรียนได้ทุกสาขาอาชีพที่ต้องการ นอกจากนี้ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันเพื่อหารือเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการอบรมเพิ่มมากขึ้น ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการอบรม ตลอดจนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในโรงเรียน เพื่อฝึกความรับผิดชอบให้แก่นักเรียน และควรสร้างโอกาส ให้ชุมชน ผู้ปกครองได้สนับสนุนสินค้าจากนักเรียน โดยการซื้อ ทดลอง ชิม/ใช้ พร้อมทั้งให้ คำติชม เพื่อให้ให้นักเรียนนำไปปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา คูวิบูลย์ศิลป์ (2565) ที่ได้ประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้รูปแบบการประเมินของอัลคิน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินปรับปรุงโครงการ คือ ควรสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการออมเงินให้กับนักเรียน ควรมีการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนคิดก่อนใช้เงิน และวางแผนการออมเงินในอนาคต สนับสนุนการทำรายได้ระหว่างเรียน มีเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่มีการออมสม่ำเสมอ ควรมีธนาคารโรงเรียนภายในโรงเรียน และจัดช่วงเวลาให้เหมาะสมสำหรับนักเรียน มีการจับฉลากให้รางวัลนำโชคของทุกปี เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีการออมเงินที่ยั่งยืน มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการออมเงิน เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมทักษะการคิดในการ

ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการอบรมทักษะงานอาชีพ และขยายผลสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนจะทำให้โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาวินัย จรรยาบรรณ ค่านิยมของผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรสินธุ์ เพ็งบุบผา (2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการประกอบอาชีพที่สำคัญในโลกยุคใหม่ที่นักเรียนไทยควรได้รับการพัฒนา ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์ พบว่า ประสพการณ์ในอาชีพ ทักษะการคิดนวัตกรรม ทักษะการคล่องตัว ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการบริหารงาน เป็นทักษะที่นักเรียนควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนมากที่สุด

5. ผลการประเมินการยอมรับโครงการ จากนักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรม ตั้งใจ เพียรพยายาม ทำหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมาย อย่างไม่ทอดทิ้ง ตั้งใจทำอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากโครงการนี้มีประโยชน์โดยตรงสำหรับนักเรียน สามารถนำความรู้ เทคนิค ข้อปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ทักษะการประกอบอาชีพ การสร้างอาชีพ ที่ได้รับจากการอบรม มาปรับใช้ในการพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี ตลอดจนนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้อีกด้วย ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีจนได้รับการยอมรับจากภายนอกเสมอมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลินี อุดมผล (2558) ที่ได้ทำการประเมินโครงการการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะด้านอาชีพอยู่ในระดับมาก ผลการขยายผลหลักสูตรบูรณาการอาชีพ พบว่า ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และคุณลักษณะด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้ อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักเรียน

6.1.2 ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยควรจัดแยกตามสายชั้นเรียน ตามช่วงอายุนักเรียน เพื่อสามารถส่งเสริมความถนัด ทักษะตามช่วงวัยให้แก่นักเรียน

6.1.3 ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ให้เพียงพอสำหรับผู้ฝึกอบรมและมีสภาพที่ใหม่ พร้อมใช้ในการฝึกอบรม

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ในปีการศึกษาต่อไป ควรมีการนำรูปแบบการประเมินในรูปแบบอื่นมาปรับใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระ สร้างรายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนบ้านสันตยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงผลการประเมินได้หลากหลายมิติและนำไปปรับใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2.2 ในการประเมินและติดตามผลโครงการฝึกอบรมครั้งต่อไป ควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบ

การประเมินแบบอื่น ๆ ที่มีผู้กำหนดไว้แล้ว โดยนำผลจากการศึกษามาประยุกต์ใช้ เปรียบเทียบ เพื่อศึกษาข้อเด่นและข้อจำกัด และนำเสนอเป็นรูปแบบในการประเมินที่มีความเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เพ็ญญา กุลนาคดล. (2562). การพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม - มิถุนายน 2562), 15-27.

เพ็ญญา กุลนาคดล. (2562). การพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม - มิถุนายน 2562), 15-27.

เพ็ญญา คุวิบูลย์ศิลป์. (2565). การประเมินโครงการเด็กดีมีเงินออมโรงเรียนศิริราชูร์พัฒนา. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

เพ็ญญา คุวิบูลย์ศิลป์. (2565). การประเมินโครงการเด็กดีมีเงินออมโรงเรียนศิริราชูร์พัฒนา. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

กิริติ พรหมนรา. (2564). การประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

กิริติ พรหมนรา. (2564). การประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์. (2558). การประเมินโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์. (2558). การประเมินโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านสันยุง. (2565). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนบ้านสันยุง ประจำปีการศึกษา 2565. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 นครศรีธรรมราช.

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านสันยุง. (2565). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนบ้านสันยุง ประจำปีการศึกษา 2565. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 : นครศรีธรรมราช.

พลภัทร์ ศรีวัลย์. (2561). การประเมินผลโครงการห้องเรียนพิเศษ (English Program) ของโรงเรียนสิริรัตน

- ธรร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CSE ของ อัลคิน. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พลภัทร์ ศรีวัลย์. (2561). การประเมินผลโครงการห้องเรียนพิเศษ (English Program) ของโรงเรียนสิริรัตน
ธรร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CSE ของ อัลคิน. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัชรสินธุ์ เฟ็งบุบผา. (2564). ทักษะการประกอบอาชีพที่สำคัญในโลกยุคใหม่ที่นักเรียนไทยควรได้รับการ
พัฒนา : การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. ครุศาสตร์สาน, 15 (1).
- วัชรสินธุ์ เฟ็งบุบผา. (2564). ทักษะการประกอบอาชีพที่สำคัญในโลกยุคใหม่ที่นักเรียนไทยควรได้รับการ
พัฒนา : การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. ครุศาสตร์สาน, 15 (1).
- วาราดรี วนาภาณเบศ (2563). การประเมินโครงการการผ่านประสบการณ์ทักษะวิชาชีพนักเรียน ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนแสงชูทิศ โดยประยุกต์แนวทางการประเมิน
แบบร่วมมือ. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม -
ธันวาคม 2564, 285-301.
- วาราดรี วนาภาณเบศ (2563). การประเมินโครงการการผ่านประสบการณ์ทักษะวิชาชีพนักเรียน ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนแสงชูทิศ โดยประยุกต์แนวทางการประเมิน
แบบร่วมมือ. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม -
ธันวาคม 2564, 285-301.
- สาลินี อุดมผล. (2558). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
และคุณลักษณะด้านอาชีพสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรี
บัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สาลินี อุดมผล. (2558). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
และคุณลักษณะด้านอาชีพสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรี
บัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร :
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร :
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานยกรัฐมนตรี. (2560). แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานยกรัฐมนตรี. (2560). แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพมหานคร
- Alkin, Marvin C. (1969). *Evaluation Theory Development*. UCLA CSE Evaluation Comment 2,
2-7.